

Miskend talent

Cherry Audio heeft opnieuw een synthklassieker aan de vergetelheid ontrukkt. De ARP Pro Soloist lijkt misschien een wat vaag compromisbakkie van ARP, maar is historisch belangrijker geweest dan je zou denken.

door **Eppo Schaap**
epo@interface.nl

Zo rond 1970 waren synthesizers nog exotisch, zeker voor toetsenisten die (elektrische) piano's, orgels en wat specifiekere keyboards zoals clavinet en mellotron gewend waren. Aan de meeste synthesizers zaten ook toetsen, maar daarmee hield de vergelijking met de hun bekende toetsinstrumenten wel op. Er waren maar weinig keyboardspelers die destijds wisten hoe ze een synthesizer moesten programmeren. Aangezien er ook geen geheugens bestonden, kon je tijdens een optreden eigenlijk maar één klank gebruiken. Programmeren on stage kostte te veel tijd en was tricky. Het enige alternatief was om zes instrumenten op een rij te zetten, zoals Rick Wakeman deed in zijn hoogtijdagen bij Yes.

Fabrikanten speelden hierop in met presetsynthesizers, die voor traditionele toetsenisten de synthesizer toegankelijk maakten. De ARP Pro Solist was er daar een van. En die werd behalve door entertainers ook gebruikt door popmuzikanten van naam zoals Tony Banks, Gary Numan, Billy Preston

en artiesten uit de 'echte' synthesizer-scene, zoals Tangerine Dream en Vangelis.

Via de presetknoppen kon je lekker snel van klank wisselen en deze instrumenten hebben sterk bijgedragen aan de promotie van de synthesizer in allerlei muziekstijlen. Naast de Arp Pro Soloist waren er vergelijkbare preset-synths zoals de SY1 en SY2 van Yamaha en de MiniKorg 700S.

PRO-fessioneel

De ARP Pro Soloist was zo gemaakt dat ie bovenop een orgel of ander toetsinstrument kon staan en met zijn monofone leadsounds een mooie aanvulling vormde op de conventionele toetsinstrumenten. De aftertouch van het klavier was in die tijd revolutionair en je kon zo met één hand expressief vibrato en klankvariatie besturen. Cherry Audio heeft de originele vormgeving van de Pro Soloist aangehouden voor hun virtuele versie. Dat is op zich charmant, maar het venster is wel vrij breed, waardoor de bedieningselementen wat kleiner worden. Gelukkig is er de Focus-knop, waarmee je delen van het bedieningspaneel levensgroot op je scherm kunt krijgen.

Je kunt in deze virtuele Pro Soloist ook layers stapelen, want hij is ten opzichte van het origineel dubbel uitgevoerd met een upper en lower layer, die beide een volledige synth engine met effecten leveren. Spelen in split-modus kan natuurlijk ook. En laten we vooral niet vergeten dat deze Pro Soloist monofoon én polyfoon bespeeld kan worden.

In het Performance-scherm werk je met de Pro Soloist op de manier die het dichtst bij de originele hardware komt. Je kiest hier rechts de soloklank waarmee je wilt spelen en links kun je instellen wat de aftertouch tweee-brengt. Verder vind je linksonder vijf faders waarmee je realtime volume, brilliance, aftertouchgevoeligheid en portamentosnelheid regelt. Bend range is toegevoegd voor het pitch-bendwiel, dat de Pro Soloist niet had.

Dieper dan je dacht

Zoals we zo langzamerhand van plug-ins verwachten die een vintage instrument doen herleven, zijn er de nodige functies toegevoegd, zoals polyfonie, een effectsectie, aanslaggevoeligheid, pitchbend en aftertouch. Dat laatste is hier eigenlijk geen toe-

voeging ten opzichte van het originele instrument. In het editscherm blijkt al snel dat deze op het eerste gezicht simpele synth een complexere engine heeft dan je verwacht. Natuurlijk een oscillator met mengbare zaagtand en blok golf met pwm, maar ook een superwave-knop voor modernere detuned geluiden, een low pass-filter, amp, twee envelopes en lfo's, maar als verrassing ook een vijfdelige resonator filterbank. Vooral die laatste functie is een geheim wapen waarmee de Pro Solist veel verschillende timbres kan produceren, vergeleken met een synth die alleen zaagtand, blok- en pulsgolven en een low pass-filter heeft. De frequentiecurves van de originele presets worden meegeleverd en elk van de resonatoren kan individueel worden ingesteld op elk van de curves, in elke combinatie.

Rechts op het paneel blijkt er ook een zesdelige modulatiematrix te zijn met een groot aantal bronnen en bestemmingen. Hier kun je de klank echt leven inblazen, zelfs als je minder handig bent op het klavier met aftertouch. Alle synthparameters maar ook de effectparameters zijn te moduleren. De Pro Soloist blijkt zelfs vier lfo's te hebben, omdat je ook de effect-lfo's kunt

DE VIJFDELIGE RESONATOR FILTERBANK IS EEN GEHEIM WAPEN WAARMEE JE VEEL VERSCHILLENDE TIMBRES KUNT PRODUCEREN

gebruiken om synthparameters te moduleren.

Meer dan historisch

De Pro Solist is dus ook polyfoon te bespelen, maar er zijn nog veel meer extra's die niet op het originele instrument te vinden waren, zoals een vijfdelige effectsectie met phaser, flanger/chorus, delay en reverb, maar ook een heerlijke distortion/saturation die sterk bijdraagt aan de vintage klank. De Pro Soloist ging immers meestal door de analoge versterking van een orgel. In de reverbsectie vind je hiervoor naast plate, hall en galactic ook een veergalm voor het vintage 'orgel'-effect. Op de effectpagina zien we verder een eenvoudige arpeggiator, maar wel onafhankelijk per layer, voor tweestemmige arpeggio's. Net als de effectsectie, die je ook onafhankelijk per layer kunt gebruiken of globaal voor beide layers tegelijk. Alles is dubbel

uitgevoerd op deze synth als je wilt.

De Pro Soloist is echt de 21ste eeuw in getrokken en kan ook overweg met polyfone aftertouch. Jammer genoeg zijn er maar weinig midikeyboards die dat ondersteunen. Gelukkig is er een slimme oplossing voor gevonden in de vorm van last note aftertouch, die je ook in andere instrumenten van Cherry Audio vindt. De 'gewone' monofone channel aftertouch wordt dan alleen op de laatste aangeslagen noot toegepast, en dat werkt in de praktijk uitstekend. Zoals bij andere Cherry Audio synths kun je meerdere parameters toewijzen aan één midi-controller, noot, aftertouch of zelfs een toets op je computertoetsenbord. Voor elke parameter zijn minimum- en maximumwaarde en responscurve instelbaar. Dit is een ongelooflijk krachtige methode om macro's te maken waarmee je bijvoorbeeld met je modulatiewiel tussen twee volledig verschillende klanken kunt morphen

of het sequencerpatroon vanaf je computertoetsenbord met één aanslag kunt veranderen.

Conclusie

Het is als oudere jongere heerlijk om de klassieke jarenzeventigklanken van deze synth te kunnen bespelen, want er zijn niet zoveel plug-ins die dat voor mekaar krijgen. De Pro Soloist is een echte rasperformer die het best tot zijn recht komt als hij wordt bespeeld vanaf een klavier met aftertouch. Voor instrumenten zonder aftertouch zou je het modulatiewiel of een andere midi-controller naar aftertouch kunnen converteren. De klank neemt je mee naar de jaren zeventig, maar in de presets vind je ook diverse modernere klanken. Door alle toevoegingen is het een heel veelzijdige synth geworden, waaraan ook programmeerders hun hart kunnen ophalen.

Zo is Cherry Audio er opnieuw in geslaagd een klassieker virtueel tot leven te brengen. De ARP Pro Soloist voegt echt wat toe aan het huidige aanbod en is veel meer dan een dosis nostalgie voor senioren. Het is vooral een performance-instrument, maar door de toegang tot de verrassend uit-

gebreide synth engine, de twee layers, de modulatiematrix en de uitgebreide midilearn-sectie zijn er moeiteloos veel andere leuke en actuele sounds mee te maken. ■

INFO • prijs: \$ 69,-
• distributie: online
• internet: cherryaudio.com
SPECIFICATIES • alle presets van de originele hardware • superwave oscillatoroptie • vijfdelige resonator filterbank met presets en moduleerbare parameters • dual, split of single layer • 16-stemmig per layer • monofoon (met legato) of polyfoon • polyfone aftertouch • per layer 5x fx en arpeggiator • 24dB/oct low pass-filter (vcf) met filterinversie • high pass-filter met resonantie • arpeggiator • 450 presets en presetbrowser
HET OORDEEL
+ tijdmachine
+ gebruiksvriendelijk
+ serieus gebruik van (poly)aftertouch
- zonder aftertouch minder functioneel
- erg breed bedieningspaneel

Interface.nl XTRA

video • korte introductie
• lange walkthrough
audio • diverse demotracks
download • 30 dagen
demoersie

